

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON,**23. aprill 2009,****ELi ametite finantsjuhtimise ja -kontrolli kohta**

EUROOPA PARLAMENT,

- võttes arvesse komisjoni 15. oktoobri 2008. aasta aruannet Euroopa Parlamendile 2006. aasta eelarve täitmist kinnitava otsuse järelmeetmete kohta (KOM(2008) 629) ning sellega kaasnevat komisjoni töödokumenti (SEK(2008) 2579);
 - võttes arvesse komisjoni 11. märtsi 2008. aasta teatist „Euroopa ametid – edasised sammud” (KOM(2008) 135);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni reguleerivate ametite institutsiooniliste aspektide tulevase lahendamise strateegia kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ⁽²⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽³⁾ artiklis 185, ning eelkõige selle artiklit 96;
 - võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 5/2008 pealkirjaga „Euroopa Liidu ametid: tulemuslikkus”;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 71 ja V lisa;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A6-0148/2009);
- A. arvestades, et käesolev resolutsioon sisaldab määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185 osutatud kõikide asutuste kohta horisontaalseid tähelepanekuid, mis on lisatud eelarve täitmist kinnitavale otsusele vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 artiklile 96 ja Euroopa Parlamendi kodukorra V lisa artiklile 3;
- B. arvestades, et eespool nimetatud komisjoni teatise vastuvõtmise järel on Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon taaskäivitanud projekti ametitele ühise raamistiku kehtestamiseks ja loonud institutsioonidevahelise töörühma;

Sissejuhatus

1. märgib, et 2007. aastal auditeeris kontrollikoda 23 detsentraliseeritud ametit, kolme rakendusametit ja Euratomi asutamislepingu alusel loodud Euratomi Tarneagentuuri; märgib, et 2007. aastal eraldati ühenduse eelarvest detsentraliseeritud ametitele toetusi 452 000 000 euro ulatuses; rõhutab, et ametite eelarvetesse eraldati üle 1 000 000 000 euro tasudest, EFTA riikide osamaksetest ja ühenduse programmidega seotud eritoetustest saadud muu tuluna;
2. märgib, et nende ametite arv, mille suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust, on viimastel aastatel kiiresti suurenenud (2000. aastal kaheksa ametit, 2007. aastal 21 detsentraliseeritud ja kolm rakendusametit), lisaks kolm ametit, mida kontrollikoda auditeerib, kuid mille suhtes ei kohaldata eelarve täitmisele heakskiidu andmist Euroopa Parlamendi poolt;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0495.

⁽²⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

3. juhib tähelepanu, et eelarvapädevad institutsioonid on detsentraliseeritud ametite jaoks andnud loa ametikohtade loetelus 3 487,5 ametikoha loomiseks; märgib, et kontrollikoja esitatud dokumentide kohaselt on täidetud 2 823 ametikohta lisaks 961,5 lepinguliste töötajate ja riikide lähetatud ekspertide ametikohale;
4. tervitab eespool nimetatud komisjoni aruannet 2006. aasta eelarve täitmist kinnitava otsuse järelmeetmete kohta;
5. juhib veel kord tähelepanu sellele, et ühenduse õigus ei sisalda ameti määratlust ja toetab ametite määramist ühenduste asutatud asutustena, kes on juriidilised isikud; ⁽¹⁾ tuletab meelde, et kõnealuse määratluse alla mahuvad kolme liiki ametid, nimelt detsentraliseeritud ametid, rakendusametid ja muud asutused;
6. tuletab antud kontekstis meelde, et termin „detsentraliseeritud ametid” on üldmõiste traditsiooniliste ametite kohta; on seisukohal, et üha rohkem üldmõistena kasutatav termin „reguleeriv amet” on eksitav, kuna kõigil detsentraliseeritud ametitel ei ole reguleerivaid ülesandeid;
7. tuletab meelde, et Euroopa õiguslooja on loonud detsentraliseeritud ametid mitmel erineval põhjusel, näiteks teatavate teenuste osutamiseks, ekspertide töölevõtmiseks ning reguleerivate ja järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks;
8. on seisukohal, et eelarvekomisjoni põhiülesannete hulka kuulub detsentraliseeritud ametite eelarvete koostamine ja vastavate eelarvete täitmise hindamine;
9. nõuab tungivalt, et kontrollikoda uuriks oma järgmises aastaaruandes läbipaistvuse huvides kolme erinevat ametite kategooriat;
10. märgib, et kontrollikoda täheldas finantsdistipliini paranemist võrreldes 2006. aastaga, kuid täheldas samuti, et mõnede asutuste puhul esines siiski puudusi töötajate värbamise ja hangete valdkondades, millega peavad tegelema eelarvevahendite käsutajad;
11. taunib asjaolu, et kontrollikoda leidis jälle mitme ameti puhul tõsiseid probleeme hanke-eeskirjade ning personalieeskirjade rakendamisel; peab vastuvõetamatuks, et need puudused on esinenud juba mitme aasta vältel; on seisukohal, et määruse (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 läbivaatamine ei kõrvalda neid probleeme ning et vaja oleks õigusraamistiku täielikku uuendamist;
12. võtab teadmiseks komisjoni avalduse, et tekkepõhisele raamatupidamisarvestusele üle minna soovivatele ametitele tagati kogu vajalik toetus; märgib, et ametid pidasid mõnel juhul seda toetust ebapiisavaks;

Eelarve kavandamine ja täitmine

13. märgib, et muudetud määruses (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 on käsitletud oma rahavajaduste ülehindamist ametite poolt ning see sisaldab sätteid, mis tugevdavad ametite kohustust esitada maksetaotlustes täpsed prognoosid oma tegelike rahavajaduste kohta kogu aasta jooksul, et vältida asjatuid rahavooge;
14. nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks tehnilist vähendamist, et vähendada ülejääke väikeste täitmismäärade ja püsivalt suure vabade ametikohtade hulga puhul, mis toob kaasa ka sihtotstarbelise tulu vähendamise;
15. märgib sellega seoses, et detsentraliseeritud ametitel on raskusi kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja ekspertide töölevõtmisel; kutsus komisjoni ja EPSOt üles omapoolset toetust tugevdama;

⁽¹⁾ Vt Euroopa Parlamendi eelarve tugikiuselt ametite eelarvete täitmisele heakskiidu andmist käsitlevas uurimuses esitatud põhjendusi, detsember 2006.

16. nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks ametite eelarve täitmise kontrollimist 2008. ja 2009. aasta osas ning teeks vajalikud kohandused ametite eelarvetepanekutesse;
17. tervitab komisjoni jõupingutusi alates 2009. aasta esialgselt eelarveprojektist viimaste teadaolevate ülejääkide (2009. aasta esialgse eelarveprojekti puhul aasta n – 2 ülejääkide) arvessevõtmiseks ühenduse toetuse arvutamisel; palub komisjonil läbipaistvuse ja tõhususe suurendamiseks anda üldreeglina üksikasjalikku teavet ametite käsutuses oleva iga liiki sihtotstarbelise tulu arvutamise ja arvestamise menetluste kohta, eriti kui see pärineb varasemate aastate ülejääkidest;
18. tervitab komisjoni otsust järgida eelarvepädevate institutsioonide nõudmist võtta detsentraliseeritud ametite 2009. aasta esialgse eelarveprojekti koostamisel arvesse sihtotstarbelised tulud; on arvamusel, et see on kahtlemata samm eelarve suurema läbipaistvuse suunas;
19. juhib tähelepanu asjaolule, et sihtotstarbeliste tulude praegune kasutamine kujutab siiski ohtu eelarve läbipaistvusele ja ELi rahaliste vahendite usaldusväärsele finantsjuhtimisele, kui sihtotstarbeliste tulude kavandamine jääb keeruliseks ning eriliigid, tekkeasta ja sihtotstarbeliste tulude vabastamise menetlused ei võimalda neid selgelt kaasata eelarve kavandamise ning haldamisse;
20. märgib, et 2007. aastal võtsid kolm rakendusametit ühenduse programmide vahenditega seoses ligikaudu 550 miljonit euro ulatuses kulukohustusi; tegevusassigneeringutele lisaks kasutati 47 miljonit eurot haldusotstarbel, st asjaomaste rakendusametite tegevusega seoses; märgib, et nendes ametites töötas 119 ajutist töötajat ja 279 lepingulist töötajat;
21. kordab sellega seoses fakti, et tegevusprogrammide rahastamise pakettidest võetud vahendeid kasutatakse puhtalt haldustegevuseks; kutsub oma eelarvekontrollikomisjoni üles täpselt jälgima komisjoni haldusülesannete delegeerimisega seotud edasisi arenguid;
22. märgib, et Euratomi Tarneagentuur tegutseb komisjoni haldusüksusena, mis kajastub eelarve liigenduses ning asjaolus, et peadirektor kuulub komisjoni töötajate hulka;

Kooskõla finants- ja personalieeskirjadega

23. peab tõsiseks probleemiks, et mitmeid ameteid on korduvalt kritiseeritud eeskirjade – nt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, eelkõige hanke-eeskirjade, samuti personalieeskirjade – täitmata jätmise pärast; peab selle peamiseks põhjuseks asjaolu, et enamik eeskirju on koostatud suuremate institutsioonide jaoks ning enamikul väikestel ametitel ei ole kriitilist massi, et nende nõuetega toime tulla;
24. peab kahetsusväärseks, et hoolimata Euroopa Parlamendi nõudest ametite 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevates resolutsioonides, ei ole komisjon esitanud kiiret lahendust, ning seepärast palub uuesti komisjonil leida kiire lahenduse tõhususe suurendamiseks, ühendades eri ametite haldusülesanded;
25. julgustab komisjoni suurendama oma jõupingutusi kõikvõimaliku haldusalase abi pakkumisel suhteliselt väikestele ja eriti äsja loodud ametitele; võttes arvesse mineviku negatiivseid kogemusi, kutsub komisjoni üles koostama võimalikult kiiresti erisuunised ametitele finantseeskirjade kohaldamise kohta seoses personali värbamise, riigihangete ja muu taolisega;
26. kavatseb sellega seoses põhjalikult hinnata eelarvekomisjoni tellitud uurimust ELi ametite ühiste tugiteenuste loomise võimaluste ja teostatavuse kohta;

Siseaudit

27. on rahul, et komisjoni siseauditi talitus kaotas oma 2007. aasta tegevusaruandes eelmise aasta reservatsioonid, milles teatas, et tal ei ole vahendite nappuse tõttu võimalik auditeerida kõiki tegutsevaid detsentraliseeritud ameteid kord aastas;

28. tervitab komisjoni siseaudiitori ning ametite siseaudiitorite ja teiste ametites siseauditite eest vastutavate isikute vahelist pragmaatilist koostööd;
29. tuletab meelde, et Euroopa Parlament küsis ametite 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevates resolutsioonides ametitelt, kas ja kuidas nad täidavad määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 tulenevat kohustust saata eelarve täitmisele heakskiitu andvale asutusele ja komisjonile aastaaruanne siseauditite kohta; peab kahetsusväärseks asjaolu, et parlament sai aruande ainult kahelt ametilt (Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuselt ja Euroopa Lennundusohutusametilt), ehkki 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust kohaldatakse 21 ameti suhtes;

Ametite töö tulemuslikkuse hindamine

30. võtab teadmiseks komisjoni võetud järeelmeetmed ametite 2006. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate resolutsioonide puhul, ning et 2008. aasta septembris koostas komisjon
 - a) Euroopa detsentraliseeritud ametite hindamise kokkuvõtte, kus on toodud juba hinnatud asutuste nimemikri ja kokkuvõtte peamistest järeldustest;
 - b) dokumendi detsentraliseeritud ametite hindamise hetkeseisu ja kava kohta ning
 - c) dokumendi „Detsentraliseeritud ametite meta-analüüs: hindamise järelduste valdkondadevaheline analüüs”, mille koostas välistöövõtja;
31. on veendunud, et komisjoni algatatud ja jälgitav detsentraliseeritud ametite hindamine, mis peaks lõpule viidama 2009. aasta lõpuks, aitab hinnata ametite tegevusega seotud puudusi; on rahul asjaoluga, et komisjon on loonud uurimuse algatamise jaoks võrdlusrühma;
32. tuletab meelde komisjoni eespool nimetatud teatistes osutatud detsentraliseeritud ametite horisontaalset hindamist komisjoni poolt, mille tulemused peaksid olema kättesaadavad aastaks 2009 või 2010; palub komisjonil tagada, et asutuste hindamine muutuks läbipaistvamaks nii asutuste kui ka sidusrühmade jaoks;

Distsiplinaarmenetlus

33. tuletab meelde, et parlament kutsus 2006. eelarveaasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevates resolutsioonides ametid üles arutama ametitevahelise distsiplinaarõukogu loomist; märgib, et edusamme on tehtud, kuid raskused on jäänud, eriti seoses probleemidega leida töötajad, kellel on nõukogu liikmena töötamiseks sobilik ametijärk; kutsub ametid üles teavitama eelarve täitmisele heakskiitu andvat asutust, kas ametitevaheline distsiplinaarõukogu on realiseeritav või mitte ja esitama vajaduse korral alternatiivsed lahendused;

Kontrollikoja eriaruanne nr 5/2008

34. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Kontrollikoda avaldas oma eespool nimetatud eriaruande õigeaks ajaks, ning nõuab tungivalt, et Euroopa Liidu detsentraliseeritud ametid võtaksid arvesse aruandes välja toodud puudusi ja võtaksid samas meetmeid kooskõlas kontrollikoja soovitustega;
35. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi ametite alusaktid peavad sisaldama nende ülesannete ja volituste selget määratlust ning rõhutama tulemustepõhist lähenemisviisi ametite tööle;
36. rõhutab, et ametid peavad koostama mitmeaastased tööprogrammid kooskõlas vastava valdkonna mitmeaastase ühenduse strateegiaga; asjaomane iga-aastane tööprogramm peaks seadma selged, konkreet- sed ja mõõdetavad eesmärgid, millest peaksid lähtuma tegevused, vahendid, lähenemisviisid ja ajakavad, et tagada oodatavate tulemuste saavutamine; rõhutab, et tööprogramm peaks arvestama ameti eelarve pii- re, nagu eelarvepädevad institutsioonid on selle heaks kiitnud;

37. nõuab, et ELi ametite haldusnõukogud saavutaksid maksimaalse ühilduvuse töö ning (finantsilise ja personalialase) ressursijuhtimise kavandamise vahel, võttes kasutusele tegevuspõhise eelarvestamise ja haldamise, ning rõhutab, et ametitel tuleb järgida usaldusväärse finantsjuhtimise ja eelarvedistsipliini põhimõtet;
38. märgib, et iga ameti tegevuse kohta tuleb teha riskihindamine, et optimeerida kulusid ning personalijuhtimist;
39. soovib kontrollikojal jätkata ametite perioodilisi tegevusauditeid, kuid soovib keskenduda senisest veel rohkem ametite sisemisele tõhususele ja hinnata, kuivõrd on tema soovitusi arvesse võetud;

Institutsioonidevaheline dialoog ametite ühise raamistiku teemal

40. tuletab meelde oma eespool nimetatud resolutsioonis antud soovitus, et institutsioonidevaheline töörühm tegeleks muu hulgas vajadusega luua standardne lähenemisviis, kuidas esitleda ametite tegevust kõnealuse eelarveaasta jooksul;
41. väljendab heameelt esimeeste konverentsi 18. detsembri 2008 otsuse üle nimetada viis liiget Euroopa Parlamendi delegatsiooni reguleerivate ametite rolli käsitlevas institutsioonidevahelises töörühmas;
42. peab eespool nimetatud resolutsiooni reguleerivate ametite institutsiooniliste aspektide tulevase lahendamise strateegia kohta volitusteks Euroopa Parlamendi delegatsioonile institutsioonidevahelises töörühmas;
43. rõhutab vajadust töötada välja ühised miinimumstandardid detsentraliseeritud ametite loomiseks tulevikus;
44. palub komisjonil ja ametitel teha senikaua komisjoni ja detsentraliseeritud ametite poolt komisjoni sisevõrgus loodud veebisaidil terviklikul, võrreldaval ja ajakohastatud viisil kättesaadavaks ametite loodud finantsdokumentatsioon;
45. palub institutsioonidevahelisel töörühmal 2007. aasta eelarvele täitmisele heakskiidu andmise valguses kaaluda
 - eelarve täitmise probleemide põhjuseid, eelkõige „ülalt alla” lähenemisviisi puudumist seoses ametite eelarvete ja personaliga;
 - küsimust, miks värbamis- ja hanke-eeskirjade täitmine on paljudes ametites korduv probleem;
 - Euroopa Pettustevastase Ameti konkreetsest kogemusest ametitega seoses saadud õppetunde;
 - seda, kuidas poliitika rakendamist ametite poolt saaks teha tõhusamaks, näiteks ühendades eri ametite haldusülesanded;
 - kuidas saaks suurendada komisjoni erinevate tugifunktsioonide ja teenistuste reageerimiskiirust, et reageerida kiiremini ametite vajadustele;
46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ametitele, mille suhtes kohaldatakse praegust eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust, nõukogule, komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale.